

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 33/26

U Luxembourggu 12. ožujka 2026.

Presuda Suda u predmetu C-43/24 | [Šipova]¹

Propis države članice kojim se ne dopušta izmjena podataka o rodu jednog od njezinih državljana koji je ostvarivao svoje pravo slobodno se kretati protivan je pravu Unije

Bugarska državljanka pri rođenju je bila upisana kao osoba muškog spola, s imenom², osobnim identifikacijskim brojem i osobnim ispravama koji su odgovarali tom spolu. Trenutačno živi u Italiji, gdje je započela hormonsku terapiju, te se danas predstavlja kao žena.

Pokrenula je postupak pred bugarskim sudovima kako bi se utvrdilo da je osoba ženskog spola i kako bi se u njezinu rodnom listu izmijenili njezini osobni podaci. Unatoč liječničkim mišljenjima i sudskom vještačenju kojima se potvrđuje njezin zatraženi rodni identitet, njezin je zahtjev odbijen.

Prema nacionalnim propisima, kako ih je protumačila opća sjednica građanskih odjela bugarskog Vrhovnog kasacijskog suda, pojam „spol” mora se razumjeti u njegovom biološkom smislu, čime se isključuje svaka izmjena pojedinosti koje se odnose na spol, ime i identifikacijski broj. Javni interes, utemeljen na moralnim i/ili vjerskim vrijednostima bugarskog društva, stoga bi imao prednost pred interesima transrodnih osoba.

Odlučujući o sporu, bugarski Vrhovni kasacijski sud dvoji o usklađenosti tog propisa s pravom Unije i upućuje pitanje Sudu Europske unije.

U svojoj presudi **Sud utvrđuje da se pravu Unije protivi propis države članice kojim se ne dopušta izmjena podataka o rodu koji su upisani u matične knjige jednog od njezinih državljana koji je ostvarivao svoje pravo slobodno se kretati i boraviti u drugoj državi članici.**

Sud najprije naglašava da, iako je izdavanje osobnih isprava u nadležnosti država članica, one ga moraju izvršavati u skladu s pravom Unije.

U tom pogledu, Sud ističe da neusklađenost između rodnog identiteta kako ga osoba doživljava i podataka o spolu iz njezine osobne iskaznice može onemogućiti ostvarivanje prava na slobodno kretanje. Takva neusklađenost može, u mnogobrojnim svakodnevnim situacijama – osobito tijekom provjere identiteta, prekograničnih putovanja ili iz profesionalnih razloga – zahtijevati od te osobe da otkloni sumnje u pogledu svojeg identiteta ili vjerodostojnosti svojih službenih isprava. Ta situacija uzrokuje znatne neugodnosti.

Međutim, ograničenje slobodne kretanja može se prihvatiti samo ako se temelji na objektivnim razlozima u općem interesu i ako poštuje načelo proporcionalnosti u skladu s pravom Unije i temeljnim pravima zajamčenima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, osobito pravom na poštovanje privatnog života. Tim pravom štiti se rodni identitet i nalaže se državama članicama da predvide jasne, dostupne i učinkovite postupke koji omogućuju njegovo pravno priznavanje.

Osim toga, Sud utvrđuje da se **pravu Unije protivi to da sud bude vezan tumačenjem svojeg ustavnog suda ako se njime sprečava primjena prava Unije, kako ga tumači Sud.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² Sastoji se od imena, patronima i prezimena.